

Mădălina Dinu

Culegere de subiecte date la concursuri și examene

Cu explicații ale variantelor de răspuns

- Admitere INM 2013-2018 • Admitere în magistratură 2013-2019
- Primire în profesie – avocat stagiar 2013-2019
- Primire în profesie – avocat definitiv 2014-2019
- Absolvire INPPA 2013-2018

2 PROCEDURĂ CIVILĂ

Ediția a 2-a

CAPITOLUL AL IV-LEA.

PARTICIPANȚII LA PROCESUL CIVIL

Secțiunea 1. Instanța

38. Nu este incompatibil:

A. judecătorul căruia, într-un proces de partaj, judecat definitiv, îi este repartizată spre soluționare contestația în anulare declarată împotriva încheierii de admitere în principiu pronunțată de acesta și împotriva sentinței pronunțate de alt judecător în aceeași pricină, al cărei motiv constă în nelegala citare a contestatorului reclamant pe parcursul întregului proces, la care nu a fost prezent;

B. judecătorul, fost avocat, care a reprezentat partea doar la primul termen de judecată, în aceeași cauză, ce i-a fost repartizată în prezent spre soluționare;

C. judecătorul care a soluționat anterior o cauză similară, între alte părți, în care s-a pus în discuție aceeași problemă de drept.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este greșită, deoarece, conform art. 41 alin. (1) CPC, judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire și nici după trimiterea spre rejudecare, cu excepția cazului în care este chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs. Prin urmare, în raport de textul legal, judecătorul care a pronunțat încheierea de admitere în principiu în materia partajului devine incompatibil să soluționeze contestația în anulare exercitată atât împotriva încheierii de admitere în principiu, cât și a cauzei pe fond, chiar dacă nu a fost el cel care a pronunțat hotărârea pe fondul cauzei, încheierea de admitere în principiu în materia partajului având caracter interlocutoriu și intrând sub incidența textului art. 41 alin. (1) CPC.

NB! Modificarea textului art. 41 CPC, față de datele speței, nu are consecințe asupra variantei de răspuns, astfel încât aceasta, în continuare, rămâne greșită.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, deoarece textul art. 41 alin. (2) CPC menționează cazul de incompatibilitate al judecătorului, fost avocat în aceeași cauză, fără a avea importanță faptul că acesta din urmă a reprezentat partea la un termen de judecată sau pe întreaga durată a procesului.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, în accepțiunea atât a doctrinei, cât și a practicii judiciare, din modul de redactare a cazului prevăzut de art. 42 alin. (1) pct. 1 CPC, potrivit căruia judecătorul este incompatibil de a judeca atunci când și-a exprimat anterior părerea cu privire la soluție în cauza pe care a fost desemnat să o judece, rezultă cu claritate că judecătorul incompatibil poate fi recuzat pentru acest motiv numai dacă și-a exprimat opinia în legătură cu pricina concretă pe care o judecă, înainte de a se ajunge la deliberare și pronunțare, nu însă și atunci când a soluționat anterior un alt litigiu în care s-a pus în discuție aceeași problemă de drept ca aceea din speță (G. BOROI, M. STANCU, 2017, p. 75; M. TĂBĂRCĂ, în V.M. CIOBANU, M. NICOLAE Ș.A., *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat, Vol. I. Art. 1-526*, ed. a 2-a, revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, 2016, p. 203, pct. 3).

Răspuns: C

(admitere INM și în magistratură, 2016)

39. Este incompatibil să judece cauza:

A. judecătorul din apel, care a fost martor în acea cauză, soluționată în primă instanță, doar dacă declarația sa a fost esențială pentru pronunțarea soluției atacate cu apel;

B. judecătorul, dacă între el și una dintre părți există un proces penal declanșat după formularea unei plângeri penale de către această parte în cursul procesului, chiar dacă nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală;

C. judecătorul căsătorit cu sora soției avocatului uneia dintre părți.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, conform art. 41 alin. (2) CPC. Astfel, nu poate lua parte la judecată cel (judecătorul) care a

fost martor în aceeași cauză. Se poate observa că acest caz de incompatibilitate nu circumstanțiază, fiind suficientă calitatea de martor în cauză (deci nu are relevanța caracterul esențial sau neesențial al declarației de martor, astfel cum se menționează în varianta de răspuns). Astfel, tocmai utilizarea conjuncției limitative „doar” face ca acest răspuns să fie greșit.

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, având în vedere art. 42 alin. (1) pct. 6 CPC, care prevede că este incompatibil judecătorul care se află în situația în care între el și una dintre părți a existat un proces penal cu cel mult 5 ani înainte de a fi desemnat să judece pricina. Așadar, textul legal prevede o situație prealabilă desemnării în cauză, și nu ulterioară investirii cu soluționarea litigiului. După declanșarea litigiului, art. 42 pct. 6 teza finală CPC oferă soluția în sensul că, în cazul plângerilor penale formulate de părți în cursul procesului, judecătorul devine incompatibil numai în situația punerii în mișcare a acțiunii penale împotriva sa, nu prin simpla formulare a plângerii penale, astfel cum în mod eronat se menționează în varianta de răspuns.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, fiind o aplicare a cazului de incompatibilitate a judecătorului de la art. 42 alin. (1) pct. 3 CPC, respectiv a situației în care judecătorul este soț, rudă sau afin până la gradul al patrulea inclusiv cu avocatul ori reprezentantul unei părți *sau dacă este căsătorit cu fratele ori cu sora soțului uneia dintre aceste persoane.*

Răspuns: C

(admitere în magistratură, mai 2018)

40. Incompatibilitatea judecătorului:

A. impune obligația acestuia de a se abține de la judecarea pricinii, numai dacă incompatibilitatea este absolută;

B. poate fi invocată printr-o cerere de recuzare formulată de un chemat în garanție, caz în care recuzarea împiedică efectuarea actelor de procedură până la soluționarea sa, cu excepția celor urgente;

C. se poate invoca în ipoteza în care între o parte și fratele judecătorului a existat un proces penal început în urmă cu 3 ani înainte ca judecătorul să fie desemnat să judece cauza.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este greșită. Potrivit dispozițiilor art. 43 alin. (2) CPC, *judecătorul care știe că există un motiv de incompatibilitate în privința sa este obligat să se abțină de la judecarea pricinii*. Prin urmare, obligația judecătorului de a se abține există atât în cazurile de incompatibilitate absolută, cât și în cele de incompatibilitate relativă.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită. Terțul chemat în garanție, după ce devine parte în proces, poate formula, în condițiile legii, cerere de recuzare a judecătorului investit cu soluționarea pricinii. În aceste condiții, devin incidente dispozițiile art. 49 alin. (2) CPC, potrivit cărora formularea unei cereri de recuzare nu determină suspendarea judecății, însă pronunțarea soluției în cauză nu poate avea loc decât după soluționarea cererii de recuzare. Prin urmare, indiferent de obiectul litigiului, cererea de recuzare nu determină suspendarea judecării pricinii.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, prin raportare la dispozițiile art. 42 alin. (1) pct. 6 teza I CPC, judecătorul este incompatibil (relativ) dacă între el, soțul său ori rudele lor până la gradul al patrulea inclusiv sau afinii lor, după caz, și una dintre părți a existat un proces penal cu cel mult 5 ani înainte de a fi desemnat să judece pricina. Prin urmare, ipoteza în care între o parte și fratele judecătorului a existat un proces penal început în urmă cu 3 ani înainte ca judecătorul să fie desemnat să judece cauza constituie un caz de incompatibilitate relativă.

Răspuns: C

(admitere în magistratură, iunie 2019)

41. În cazul în care fostul soț al judecătorului este afin de gradul II cu una dintre părți:

A. partea interesată poate cere recuzarea judecătorului înainte de începerea oricărei dezbateri, dacă motivul i-a fost cunoscut anterior acestui moment;

B. judecătorul nu poate participa la judecată, chiar dacă nu s-a abținut ori nu a fost recuzat;

C. judecătorul este incompatibil, fiind incident un caz de incompatibilitate absolută.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este corectă prin raportare la prevederile art. 44 CPC, conform cărora judecătorul aflat într-o situație de incompatibilitate poate fi recuzat de oricare dintre părți înainte de începerea oricărei dezbateri, iar dacă motivele de incompatibilitate s-au ivit ori au fost cunoscute de parte doar după începerea dezbaterilor, aceasta trebuie să solicite recuzarea de îndată ce acestea îi sunt cunoscute. Textul are în vedere motivele din cuprinsul art. 42 CPC care reglementează cazurile de incompatibilitate relativă, nu și pe cele de incompatibilitate absolută (art. 41 CPC), pentru acestea din urmă cererea de recuzare putând fi formulată în orice stare a pricinii (art. 45 teza a II-a CPC).

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât judecătorul nu poate participa la judecată, chiar dacă nu s-a abținut ori nu a fost recuzat, în ipoteza în care se află într-unul dintre cazurile de incompatibilitate absolută [art. 45 teza I CPC]. Or, enunțul grilei are în vedere un caz de incompatibilitate relativă [art. 42 alin. (1) pct. 4 CPC], situație în care nu sunt incidente dispozițiile art. 45 teza I CPC, ci cele ale alin. (2) al art. 44 CPC, citat în explicațiile variantei A de răspuns.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Motivul de incompatibilitate decurgând din faptul că fostul soț al judecătorului este afin de gradul II cu una dintre părți intră sub incidența art. 42 alin. (1) pct. 4 CPC, în raport de care judecătorul este incompatibil de a judeca pricina atunci când soțul sau fostul său soț este rudă ori afin până la gradul al patrulea inclusiv cu vreuna dintre părți. Acest motiv, alături de toate celelalte care se regăsesc în cuprinsul art. 42 CPC, constituie motive de incompatibilitate relativă, iar nu absolută, cum în mod eronat se menționează în cuprinsul variantei de răspuns. În cazul constatării existenței unui caz de incompatibilitate relativă, părțile au facultatea de a opta dacă vor formula o cerere de recuzare a judecătorului sau își vor exprima încrederea în imparțialitatea acestuia.

Răspuns: A

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

42. Declarația de abținere a judecătorului împotriva căruia s-a formulat o cerere de recuzare, de către una dintre părți, pentru același motiv de incompatibilitate:

A. se pune în discuția contradictorie a părților;

B. se poate formula atât în scris, cât și verbal în ședință, fiind consemnată în încheiere;

C. se judecă după soluționarea cererii de recuzare, pentru a se putea cerceta dacă declarația de abținere a rămas sau nu fără obiect.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este greșită, întrucât declarația de abținere, la fel ca și cererea de recuzare, constituie un incident procedural cu privire la compunerea instanței de judecată care nu este pus în discuția contradictorie a părților, recuzarea vizând exclusiv raportul dintre judecător și partea care invocat cazul de incompatibilitate. Faptul că cererea de recuzare nu este supusă comunicării rezultă din cuprinsul art. 51 alin. (1) CPC, care statuează asupra faptului că instanța hotărăște asupra cererii *în camera de consiliu, fără prezența părților*, instanța având posibilitatea de a asculta părțile numai dacă apreciază ca fiind necesar, ceea ce înseamnă că această procedură nu presupune contradictorialitate, deci, în absența acestui element, nu se impune nici comunicarea cererii de recuzare părții adverse.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât redă conținutul dispozițiilor art. 43 alin. (3) CPC, potrivit cărora declarația de abținere se face în scris de îndată ce judecătorul a cunoscut existența cazului de incompatibilitate sau verbal în ședință, fiind consemnată în încheiere.

Varianta de răspuns de la litera C este greșită, deoarece declarația de abținere, chiar dacă este formulată ulterior cererii de recuzare, se soluționează cu prioritate față de aceasta [potrivit art. 48 alin. (1) CPC, judecătorul împotriva căruia este formulată o cerere de recuzare poate declara că se abține, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, declarația de abținere se soluționează cu prioritate].

Răspuns: B

(admitere INM și în magistratură, 2016)

43. În caz de admitere a declarației de abținere a judecătorului:

- A. cererea de recuzare va fi respinsă ca neîntemeiată;
- B. indiferent de motivul acesteia, cererea de recuzare va fi respinsă, prin aceeași încheiere, ca rămasă fără obiect;
- C. cererea de recuzare va fi respinsă ca rămasă fără obiect numai dacă motivele de recuzare sunt aceleași cu motivele de abținere.

EXPLICAȚII

Incompatibilitatea constituie un incident referitor la compunerea și constituirea instanței de judecată care poate fi invocat prin intermediul abținerii (de către judecător) sau a recuzării (de către părți).

Varianta de răspuns de la litera A este greșită, deoarece, în cazul în care se formulează atât declarație de abținere, cât și cerere de recuzare, declarația de abținere se va soluționa cu prioritate [art. 48 alin. (2) CPC], iar dacă se admite declarația de abținere, cererea de recuzare se va respinge prin aceeași încheiere, ca rămasă fără obiect [art. 48 alin. (3) CPC], iar nu ca neîntemeiată. O respingere ca netemeinică a unei astfel de cereri ar presupune ca instanța să evalueze temeinicia motivelor invocate în cererea de recuzare, or, acest lucru nu se va mai petrece, căci nu se mai justifică un astfel de demers dacă instanța a admis deja cererea de abținere a aceluiași judecător, în baza declarației de abținere.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă prin raportare la explicația de la varianta de răspuns de la litera A.

Varianta de răspuns de la litera C este greșită, întrucât, indiferent dacă abținerea și recuzarea vizează aceleași motive sau motive diferite, în măsura în care declarația de abținere s-a admis (deci, judecătorul respectiv nu va mai face parte din completul de judecată), cererea de recuzare se va respinge ca rămasă fără obiect.

Răspuns: B

(admitere INM și în magistratură, 2017)

44. În ceea ce privește cererea de recuzare a unui judecător:

- A. instanța va hotărî de îndată, în camera de consiliu, în toate cazurile în prezența părților;

B. instanța va hotărî de îndată, cu ascultarea obligatorie a judecătorului recuzat;

C. instanța va soluționa cererea printr-o încheiere pronunțată în ședință publică.

EXPLICAȚII

Variantele de răspuns de la literele A și B sunt greșite, deoarece, potrivit art. 51 alin. (1) CPC, cererea de recuzare se soluționează în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultându-l pe judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține, numai dacă instanța apreciază că este necesar. În aceleași condiții, doar în măsura în care apreciază necesar, instanța va putea asculta și părțile. Prin urmare, cererea de recuzare nu se soluționează, ca regulă, în prezența părților și nici a judecătorului recuzat, instanța putând asculta atât părțile, cât și judecătorul doar în măsura în care apreciază necesar, fiind o facultate a acesteia, nu o obligație.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât pronunțarea încheierii prin care este soluționată cererea de recuzare se face atât în ședință publică, cât și prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței, conform art. 402 CPC.

Răspuns: C

(primire în profesie – avocat stagiar, 2013)

45. În ceea ce privește recuzarea:

A. cererea se judecă în camera de consiliu, citarea părților și a judecătorului recuzat fiind obligatorie;

B. formularea unei cereri de recuzare determină suspendarea judecății;

C. încheierea prin care s-a respins recuzarea poate fi atacată de către partea interesată cu recurs, la instanța ierarhic superioară, când hotărârea prin care s-a soluționat cauza este definitivă.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Cererea de recuzare se soluționează în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultându-l pe

judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține, numai dacă apreciază că este necesar, în aceleași condiții putând fi ascultate și părțile [art. 51 alin. (1) CPC].

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă. Formularea unei cereri de recuzare nu determină suspendarea cauzei (spre deosebire de declarația de abținere, care produce un astfel de efect), ci doar amânarea pronunțării soluției în cauză până la soluționarea recuzării [art. 49 alin. (2) CPC].

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, conform dispozițiilor art. 53 alin. (1) CPC, încheierea prin care s-a respins recuzarea poate fi atacată numai de părți, odată cu hotărârea prin care s-a soluționat cauza, iar când această din urmă hotărâre este definitivă, încheierea va putea fi atacată cu recurs, la instanța ierarhic superioară, în termen de 5 zile de la comunicarea acestei hotărâri.

Răspuns: C

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

46. Cererea de recuzare:

A. este întemeiată dacă avocatul uneia dintre părți este afin de gradul II cu judecătorul membru al completului de judecată;

B. se soluționează în camera de consiliu, cu prezența obligatorie a părților;

C. determină suspendarea judecării cauzei în care a fost formulată.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este corectă. Judecătorul este incompatibil (caz de incompatibilitate relativă) când este soț, rudă sau afin până la gradul al patrulea inclusiv cu avocatul ori reprezentantul unei părți sau dacă este căsătorit cu fratele ori cu sora soțului uneia dintre aceste persoane [art. 42 alin. (1) pct. 3 CPC]. Prin urmare, dacă judecătorul nu a formulat declarație de abținere (deși este obligat la aceasta), părțile vor putea solicita recuzarea judecătorului întemeiată pe motivul de mai sus.

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă. Cererea de recuzare se soluționează în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultându-l pe judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține, numai dacă apreciază că este necesar, în aceleași condiții, putând fi ascultate și părțile [art. 51 alin. (1) CPC].

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Formularea unei cereri de recuzare nu determină suspendarea cauzei (spre deosebire de declarația de abținere, care produce un astfel de efect), ci doar amânarea pronunțării soluției în cauză până la soluționarea recuzării [art. 49 alin. (2) CPC].

Răspuns: A

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

47. În materia recuzării:

A. cererea se judecă în camera de consiliu, cu ascultarea părților, dacă instanța apreciază că este necesar;

B. până la soluționarea cererii de recuzare, nu se va face niciun act de procedură în cauză;

C. nu se admite interogatoriul, ca mijloc de probă a motivelor de recuzare.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este corectă prin raportare la art. 51 alin. (1) CPC, care prevede, printre altele, că instanța hotărăște de îndată, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultându-l pe judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține, numai dacă apreciază că este necesar; în aceleași condiții, instanța va putea asculta și părțile. Prin urmare, atât judecătorul, cât și părțile pot fi ascultate dacă instanța apreciază că acest lucru ar fi necesar.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, deoarece enunțul grilei vizează ipoteza abținerii, și nu a recuzării; astfel, art. 49 alin. (1) CPC prevede că, până la soluționarea declarației de abținere, nu se va face niciun act de procedură în cauză. În cazul recuzării, este aplicabil art. 49 alin. (2) CPC, care menționează că formularea unei cereri de recuzare nu determină suspendarea judecății; cu toate acestea, pronunțarea soluției în cauză nu poate avea loc decât după soluționarea cererii de recuzare; deci, suntem în ipoteza unei suspendări a pronunțării, și nu a unei suspendări a judecății cauzei.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, conform art. 51 alin. (3) CPC, nu se admite interogatoriul ca mijloc de probă a motivelor de recuzare.

Răspuns: A, C

(admitere INM și în magistratură, 2014)

48. În materia recuzării:

A. cererea se soluționează de instanța ierarhic superioară, atunci când, din pricina recuzării, nu se poate alcătui completul de judecată pentru soluționarea recuzării la instanța respectivă;

B. încheierea de admitere a recuzării va arăta în ce măsură actele îndeplinite de judecătorul recuzat urmează să fie anulate;

C. încheierea prin care s-a admis cererea de recuzare poate fi atacată odată cu hotărârea prin care s-a soluționat cauza.

EXPLICAȚII

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, deoarece, având în vedere faptul că abținerea sau recuzarea se soluționează de un alt complet al aceleiași instanțe în fața căreia s-a formulat cererea de recuzare sau declarația de abținere, legiuitorul a stipulat, în art. 50 alin. (2) CPC, că, dacă din pricina abținerii sau recuzării, nu se poate alcătui completul de judecată la acea instanță, cererea se judecă de instanța ierarhic superioară.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, întrucât încheierea de admitere a recuzării va arăta în ce măsură actele îndeplinite de judecătorul recuzat sau a cărui declarație de abținere a fost admisă urmează să fie păstrate [art. 51 alin. (6) teza a II-a CPC], iar nu anulate, cum în mod eronat se menționează în cuprinsul variantei de răspuns. În măsura în care în încheiere nu se menționează nimic referitor la actele efectuate, acestea urmează a fi refăcute în integralitate (G. BOROI, M. STANCU, 2017, p. 85).

Varianta de răspuns de la litera C este greșită, deoarece încheierea prin care s-a admis cererea de recuzare nu este supusă niciunei căi de atac [art. 53 alin. (2) CPC], iar nu cum în mod eronat se menționează în cuprinsul variantei de răspuns, și anume că poate fi atacată odată cu hotărârea prin care s-a soluționat cauza.

Răspuns: A

(admitere INM și în magistratură, 2015)